

Educatie

Activiteiten voor volwassenen

Rondleiding: hoogtepunten Vincent van Gogh

In deze rondleiding kregen de deelnemers een beeld van Van Goghs ontwikkeling als kunstenaar en mens. Zij bekeken Van Goghs vroegste Nederlandse werken, ontdekten de omslag die hij in Parijs maakte toen hij moderne kunstenaars ontmoette en zagen hoe hij in Zuid-Frankrijk zijn beroemde eigen stijl vormde.

De rondleiding duurde 50 minuten en werd gegeven in het Nederlands, Engels, Frans en Duits.

Gratis instaprondleidingen

Vanaf 13 mei t/m einde van de tentoonstelling *Van Gogh aan het werk* werden op maandag en donderdag gratis instaprondleidingen aangeboden (met uitzondering van 20 mei, 21 en 24 oktober, en 26 december). De rondleidingen duurden 30 minuten en werden gegeven in het Nederlands en Engels.

- *De kleuren van Van Gogh*
Welke rol speelt kleur in het werk van Van Gogh? Hoe komt het dat kleur zo belangrijk voor hem is? Welke experimenten doet Van Gogh met kleur? Hoe vinden onderzoekers verdwenen kleuren weer terug?
- *Van Gogh onder de loep*
Waarom gebruikt Van Gogh zijn schilderdoeken soms meerdere keren? Hoe vinden onderzoekers overgeschilderde 'verloren' schilderijen weer terug? Wat valt er allemaal te ontdekken onder en in de verflagen van een Van Gogh?
- *Verfgebruik: het ontstaan van een Van Gogh*
Schildert Van Gogh in één keer met verf op het doek? Maakt hij eerst een schets? Waarom is zijn verf soms dik en dan weer dun? Welke hulpmiddelen gebruikt Van Gogh en hoe vinden onderzoekers van het Van Gogh Museum de sporen daarvan terug?

Workshops (vanaf september 2013)

Tijdens *Van Gogh aan het werk* werden twee workshops aangeboden, waarin de deelnemers na een korte ronde door de tentoonstelling zelf 'aan het werk' gingen.

- *Verfgebruik en schildertechnieken*
Van Gogh leerde van de kunst die hij om zich heen zag, maar nam de technieken van zijn collega-kunstenaars niet klakkeloos over. Deze workshop was gewijd aan schildertechnieken die eind 19de eeuw werden gebruikt, zoals het pointillisme en de Japanse stijl. De deelnemers gaven daar net als Van Gogh een eigen draai aan.
Data: 8 september, 13 oktober, 1 december, 15 december, 12 januari.

- *Kleur*

Om kleur goed onder de knie te krijgen, experimenteerde Van Gogh met verschillende effecten: verschillende tonen van één kleur (ton-sur-ton), of complementaire combinaties. In deze workshop werd geëxperimenteerd met dezelfde contrasten als Van Gogh deed.

Data: 15 september, 24 november, 8 december, 5 januari.

Workshopserie (vanaf september 2013)

In deze serie van drie workshops experimenteerde de deelnemers met dezelfde middelen als Van Gogh en ontdekten hoe ze werken. De serie werd 2 keer aangeboden, op 22, 29 september en 6 oktober, en op 3, 10 en 17 november.

Kinderworkshops

De kinderen lieten zich inspireren door de schilderijen van Vincent van Gogh en gingen daarna aan de hand van verschillende thema's zelf aan de slag in het atelier.

Thema's in de Hermitage

De impressionisten en Van Gogh (tot 19 januari)

- *Een mooie avondzon in de herfst*
- *Een portret: van licht naar donker*

Vincent. Het Van Gogh Museum in de Hermitage Amsterdam (vanaf 19 januari)

- *Japanse beestjes*
- *Een schilderij in je lievelingskleur*

Thema's in het Van Gogh Museum

Mei

25 en 26 mei: *Dik en dun*

Juni

1 en 2 juni: *Licht op licht*

8 en 9 juni: *Korenveld met kraaien*

15 en 16 juni: *Dik en dun*

22 en 23 juni: *Licht op licht*

29 en 30 juni: *Korenveld met kraaien*

EDUCATIE

September

7 en 8 september: *Dansende ritmes op papier*
 14 en 15 september: *Van klein naar groot*
 21 en 22 september: *Mengen en maken*
 28 en 29 september: *Dik en dun*

Oktober

5 en 6 oktober: *Licht op licht*
 12 en 13 oktober: *Korenveld met kraaien*

November

2 en 3 november: *Dansende ritmes op papier*
 9 en 10 november: *Van klein naar groot*
 16 en 17 november: *Mengen en maken*
 23 en 24 november: *Dik en dun*
 30 november: *Licht op licht*

December

1 december: *Licht op licht*
 7 en 8 december: *Korenveld met kraaien*
 14 en 15 december: *Dansende ritmes op papier*
 21 en 22 december: *Van klein naar groot*
 28 en 29 december: *Mengen en maken*

Museumnacht

2 november 2013, van 19.00 tot 02.00 uur

Licht op Van Gogh

Het overkoepelende thema was 'Licht'. Tijdens de Museumnacht zetten we de kunst en persoon van Van Gogh in een nieuw licht en lieten we zien hoe hedendaagse kunstenaars en artiesten zich door Van Gogh en licht laten inspireren.

Centrale hal

Nachtlicht

De openingsfilm *Nachtlicht* van Emmanuel Adjei en Marleen Özgür werd vertoond in drie musea: het Rijksmuseum, het Stedelijk Museum Amsterdam en het Van Gogh Museum. *Nachtlicht* nam de kijkers mee op een betoverende zoektocht naar het *Nachtlicht* dat door de drie museum sluipt, en verscholen ligt in het werk van grote Nederlandse meesters.

Treeless Forest

De Argentijnse soundartiest Treeless Forest liet zijn rijke muziek subtiel van kleur verschieten en maakte daarbij gebruik van Zuid-Amerikaanse instrumenten en kunstige elektronische geluidseffecten. Hij verwoordde zijn relatie met Van Gogh als volgt: 'I believe van Gogh's obsession for light, as a painter, is analogous to the relationship a musician should aim to have with silence.'

Red Light Radio en VJ-performances

De DJ's van Red Light Radio, het online radiostation dat uitzendt vanuit een kamertje op de Wallen, stelde een speciaal programma samen met de spannendste plaatjes van het rode licht. VJ's van Veejays.com zetten de centrale hal in een kleurrijk licht waarbij schilderijen, visuals en film de muren tot leven wekten.

Kurokawavleugel

A Day in the Life of Van Gogh

De lichtkunstenaar Wijnand van der Horst, bekend van zijn indrukwekkende installaties voor het Amsterdam Light Festival, ontwierp voor het Van Gogh Museum een dynamisch lichtkunstwerk met soundscape dat de bezoekers meenam op een reis door de creatieve geest van de kunstenaar gedurende een dag.

Spot on Van Gogh

Bezoekers bekeken in het donker met een zaklamp bijzondere details van Van Goghs meesterwerken terwijl verhalenvertellers nieuw licht wierpen op zijn kunst.

Auditorium

Visualise Van Gogh

Firestarters en de VJ Academy gaven een VJ-workshop om zelf te leren schilderen met licht, en een masterclass waarin revolutionaire nieuwe mediatrends in musea werden verkend. De mooiste VJ-performances werden na middernacht groot op beamers in de centrale hal vertoond.

Rondleidingen

Bezoekers konden een rondleiding volgen door de jubileumtentoonstelling *Van Gogh aan het werk* en ontdekken hoe van Gogh werkte met licht; hoe licht werkt op een Van Gogh.

Horeca

In de cocktailbar waren cocktails verkrijgbaar in de kleuren van Van Gogh.

Onderwijsaanbod

Primair onderwijs

In het museum

- Interactieve rondleiding
- Camille, rondleiding voor kleutergroepen
- Jij als rondleider

Op school

- Lespakket Camille en het gele huis
- Lespakket Van Gogh in de klas
- Online lespakket Vincent & Theo
- Online lesmateriaal bij stripalbum Vincent van Gogh. De worsteling van een kunstenaar (Nederlands en Engels)

In De Mesdag Collectie

- Op bezoek bij Meneer Mesdag
- Lesmateriaal via de website van het Haagse Cultuurmenu

Voortgezet onderwijs

In het museum

- Interactieve rondleiding
- Jij als rondleider
- Ontvangst bij Vincent (Hermitage Amsterdam) / Ontvangst vaste collectie
- Rondleiding Vincent & de impressionisten (tijdelijk in Hermitage Amsterdam)
- Ontvangst met themakaarten Vincent & de impressionisten (tijdelijk in Hermitage Amsterdam)

Op school

- Online lesmateriaal: Van Gogh op school
- Online lesmateriaal: Van Goghs brieven (Nederlands, Engels en Frans)
- Online lesmateriaal bij stripalbum Vincent van Gogh. De worsteling van een kunstenaar (Nederlands en Engels)
- Van Gogh Memory Game (Nederlands en Engels)
- Online lesmateriaal: Van Gogh onder de loep (Nederlands, Engels en Frans)

Programma Vrijdagavonden

De Vrijdagavond van het Van Gogh Museum

Het Van Gogh Museum is iedere Vrijdagavond tot 22 uur open met een speciale programmering van live muziek, documentaires, moderne dans, DJ's, cocktailbar, live VJ-performances, rondleidingen en workshops. Met de Vrijdagavondprogrammering laat het Van Gogh Museum zien hoe hedendaagse kunstenaars nog steeds door thema's uit Van Goghs leven en werk

geïnspireerd worden. Het volledige programma is te vinden op www.vangoghmuseum.nl/vrijdagavonden. De Vrijdagavonden zijn ook te volgen op Facebook.

Mei: Nieuwe start

Het Vrijdagavondprogramma stond de hele maand mei in het teken van de nieuwe start: het Van Gogh Museum ging na zeven maanden verbouwing weer open!

Producer en beeldend kunstenaar Peter Blom, alias Delic kwam aan de hand van voorbeelden uit zijn werk laten zien en horen hoe hij zijn ideeën vormgaf als beeldend kunstenaar of als muziekproducer. Hiphopartiest Typhoon, nooit bang zijn eigen weg te kiezen en zichzelf te vernieuwen, verzamelde een getalenteerde band om zich heen waarvan hij de saxofonist en gitarist meenam voor een spannende combinatie van akoestische muziek, rap en spoken word.

Emma Westermann onderzocht in haar documentaire *Generatie Nooitgenoeg* de 'quarterlife crisis' van jonge mensen van rond de dertig die in hun zoektocht naar het perfecte leven op hun grenzen stuiten. In het nagesprek gingen zij en Van Gogh-kenner en acteur Jochum ten Haaf in gesprek over de 'quarterlife crisis' en Van Goghs leven.

Voor bezoekers die zelf een nieuwe start wilden maken was er een verandercoach aanwezig om samen met hen aan de slag te gaan.

- 3 mei: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Peter Blom/Delic / Typhoon / documentaire *Generatie Nooitgenoeg* / Workshop met verandercoach / VJ's *Vision Impossible* / DJ Carlos Travez
- 10 mei: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Peter Blom/Delic / DJ Goldfinger
- 17 mei: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Typhoon / DJ DaanModern
- 24 mei: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / documentaire *Generatie Nooitgenoeg* / DJ Dirkson
- 31 mei: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Workshop met Verandercoach / DJ x-0-x

Juni: Feest!

Het Van Gogh Museum bestond in juni veertig jaar en dat werd tijdens de Vrijdagavonden gevierd. Met een tentoonstelling, speciaal voor het museum geschreven songs en DJ's Grumpy Old Men, die de beste muziek van de afgelopen veertig jaar draaiden. Acht jonge kunstenaars exposeerden een werk dat was geïnspireerd op het jubileum van het Van Gogh Museum. Daarbij keken ze óf veertig jaar terug óf juist veertig jaar vooruit naar de toekomst van het museum. De acht werken, allemaal in een andere discipline, leverde een originele mix van kunstvormen, stijlen en materialen: poëzie, schilderkunst, soundscapes, typografie, verhalen, tekeningen en fotografie. Eerstejaars studenten van de popafdeling van het Conservatorium van Amsterdam schreven de afgelopen jaren muziek bij een

schilderij op zaal. Twaalf van deze getalenteerde jonge musici lieten deze maand in het onderdeel Best of Lyrics Lab hun songs opnieuw horen, in speciaal opnieuw gecomponeerde arrangementen.

In de rondleiding *Tell me your Van Gogh* vertelde een acteur de sappigste waargebeurde verhalen van uit de veertigjarige geschiedenis van het museum. Medewerkers die al lang in het museum werken waren aanwezig om achteraf alle vragen te beantwoorden.

In de workshop Cupcakes maken werden de deelnemers uitgenodigd om cupcakes te versieren met Van Goghs mooiste schilderij.

- 7 juni: Rondleiding *Tell me your Van Gogh* / Best of Lyrics Lab / De Grote 8 / DJ duo Grumpy Old Men / Workshop cupcakes maken
- 14 juni: 4 van de Grote 8
- 21 juni: Rondleiding *Tell me your Van Gogh* / Workshop cupcakes maken / de bands Nachtschade en Stopcontact
- 28 juni: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Vier van de Grote 8 / DJ Goldfinger

Juli: Changing Colors

Van Gogh ontwikkelde zijn expressieve kleurrijke stijl pas tijdens zijn Franse jaren, waar hij daarvoor in Nederland vooral donkere tinten gebruikte. Ook zien sommige kleuren op zijn schilderijen er tegenwoordig door uv-straling en verkleuring van vernis en pigment anders uit dan toen hij ze aanbracht. Deze maand werd het publiek uitgenodigd te ervaren hoe in visuals, moderne dans, popmuziek én op een zelfgemaakt schilderij het veranderen van kleur werd verbeeld. DJ Baby Blue en VJ's VeeMee & Sjush gaven met hun optredens en muziek een eigen kleur aan het Van Gogh Museum.

De jonge Braziliaanse choreograaf Fernando Belfiore presenteerde een intense en kleurrijke performance .whatdowefinallyshare. Via een spannende zintuiglijke ervaring verkenden drie dansers verschillende identiteiten en verlangens; transformatie stond daarbij centraal. Met zijn muziekkeuze en bewegingen creëerde Belfiore extreme beelden die lang bleven hangen. Deze performance werd mede mogelijk gemaakt door het Amsterdams Fonds voor de Kunst.

Eerstejaars studenten van de popafdeling van het Conservatorium van Amsterdam schreven de afgelopen jaren muziek bij een schilderij op zaal. Twaalf van deze getalenteerde jonge musici lieten deze maand in het onderdeel Best of Lyrics Lab hun songs opnieuw horen, in speciaal opnieuw gecomponeerde arrangementen.

In Forever Change ontmoetten drie verschillende artiesten uit heel verschillende werelden elkaar: een illustrator uit Argentinië, een zangeres uit Duitsland en een filmmaker uit Israël. In deze multidisciplinaire performance, met moderne dans, zang,

videokunst en collages, gaven zij, geïnspireerd door Van Goghs intense kleurgebruik, nieuwe kleur aan elkaars kunstvorm. In de workshop simultaan schilderen werden de bezoekers uitgenodigd zich te laten verrassen, want net als bij simultaanschaken deed een kunstenaar op ieder schilderij kleurrijke suggesties in verf 'to change your colour'.

- 5 juli: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Workshop simultaan schilderen / Dansmakers Amsterdam: .whatdowefinallyshare / Lyrics Lab Conservatorium / Forever Change / DJ Babyblue / VJ's VeeMee & Sjush
- 12 juli: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Forever Change / DJ Goldfinger / VJ's VeeMee & Sjush
- 19 juli: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Dansmakers Amsterdam: Lostbox / DJ Dirkson / VJ's VeeMee & Sjush
- 26 juli: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Lyrics Lab Conservatorium / DJ Dirkson / VJ's VeeMee & Sjush

Augustus: Binnen en buiten

Hoewel Van Gogh tijdens zijn opname in een inrichting noodgedwongen binnen moest schilderen, bleef zijn inspiratie door en liefde voor de natuur altijd bestaan. Tijdens de Vrijdagavonden in augustus stond de relatie tussen binnen en buiten centraal.

Verrassend veel natuur in onze stad kan ook culinair inspireren. Tijdens de presentatie Eetbare stadsnatuur en Van Gogh leerde het publiek welke planten en kruiden uit parken en tuinen maar ook uit Van Goghs schilderijen eetbaar zijn. Ook kwam de vraag aan de orde welke planten Van Gogh niet alleen geschilderd maar misschien ook gegeten heeft.

Van Gogh liet zich door de natuur om hem heen inspireren, street artists maken van de urban jungle zelf het canvas voor hun kunst. Nicole Blommers, een van de grondleggers van Amsterdam Street Art, liet zien waar de mooiste pieces in de stad te ontdekken zijn. Het Dominic J. Marshall Trio bracht hiphopinvoeden en Marshalls achtergrond als beatmaker bijeen. De natuur vormde de inspiratie voor Marshalls laatste plaat Icaros. De titel verwijst naar melodieën die sjamanen uit de Amazoneregenwouden in hun dromen rechtstreeks ontvingen als boodschappen van planten.

DJ's Cowboy & Henk gebruikten de natuur als inspiratie voor een bijzondere mix muziek. VJ F & VJ Susie verbeeldden in hun visuals zowel Van Goghs innerlijke worstelingen tijdens zijn verblijf in de inrichting Saint Paul als zijn liefde voor de natuur buiten.

- 2 augustus: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Eetbare stadsnatuur en Van Gogh / Dominic J. Marshall Trio / Street Art in Amsterdam / DJ Cowboy & Henk // VJ F & VJ Susie
- 9 augustus: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Dominic J. Marshall Trio / DJ DaanModern / VJ F & VJ Susie

- 16 augustus: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / DJ x-0-x / VJ F & VJ Susie
- 23 augustus: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Street Art in Amsterdam / DJ Goldfinger / VJ F & VJ Susie
- 30 augustus: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Eetbare stadsnatuur en Van Gogh / DJ DaanModern / VJ F & VJ Susie

September: Leren door uitwisseling

Van Gogh was leergierig en sprak graag met zijn schildersvrienden over hun werkwijze en artistieke plannen. Hij liet zich hierdoor inspireren maar verwerkte deze invloeden altijd op een hele eigen manier. Langzaam maar zeker ontstond zo zijn kenmerkende kleurrijke expressieve schilderijstijl. In de maand september stond leren door uitwisseling centraal. Artiesten, kunstenaars en cultuurmakers lieten zien hoe zij zich door anderen laten inspireren.

De populaire band De Staat lanceerde zijn langverwachte nieuwe album *I CON* waarin allerlei muziekstijlen samen komen. Het Belgische/Finse/Noorse collectief *No|Me*, bekend van een mix van chansons, tango en post punk, liet zien hoe moderne dans, 8 mm films en live muziek elkaar kunnen beïnvloeden. DJ/producer Mees Dierdorp, die onder meer de soundtrack bij de poëzie van zijn grootvader Lucebert produceerde, creëerde een poëtische mix van verschillende muziekstijlen. VJ-team LARSPLUSGOVO presenteerde samen met visueel producer Rene te Riele een overrompelende combinatie van abstracte effecten en realistische beelden. Veejays.com bracht het programma VJ'en en Van Gogh.

- 6 september: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / De Staat / *No|Me* / Veejays.com / DJ Mees Dierdorp / VJ-team LARSPLUSGOVO feat. Rene te Riele
- 13 september: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / De Staat / DJ Dirkson / VJ-team LARSPLUSGOVO feat. Rene te Riele
- 20 september: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Veejays.com: VJ'en en Van Gogh / DJ x-0-x / VJ-team LARSPLUSGOVO feat. Rene te Riele
- 27 september: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / *NO|me* / DJ DaanModern / VJ-team LARSPLUSGOVO feat. Rene te Riele

Oktober: Edit your Inspiration!

Van Gogh kopieerde vaak zijn eigen kunstwerken maar ook werken van anderen die hij bewonderde, zoals Rembrandt en Delacroix. Hij kopieerde niet letterlijk het origineel maar liet zich erdoor inspireren tot een eerbetoon in zijn eigen stijl. Ook Van Gogh inspireert kunstenaars tot op de dag van vandaag, in letterlijke kopieën maar ook hommages met een eigen invulling en handtekening. De Vrijdagavonden in oktober stonden in het teken van inspiratie.

Tijdens een donkere wintermaand besloot de Amerikaanse folky en bluesy zanger-gitarist Ryan Lee Crosby om 28 dagen op rij elke dag een nieuwe cover te arrangeren, in te studeren en op te nemen. Hij bracht op zijn twaalfsnarige gitaar de bijzondere versies ten gehore, samen met enkele nummers van zijn achtste album *Institution Blues*.

Kunstenaar-muzikant Richard Bolhuis bracht met zijn installatie-performance *Tuin van het Gesticht* een hommage aan de natuurdriften van Van Gogh. Monumentale schilderijen, filmloops, geluidsinstallaties en muziek – van Bolhuis' band *House of Cosy Cushions* – vloeiden samen tot een geheel. Dit project kwam tot stand met steun van Amsterdams Fonds voor de Kunst.

De deelnemers aan de workshop 3D printen konden de bijzonderste voorwerpen uit Van Goghs schilderijen letterlijk kopiëren, door ze te printen in 3D.

Madame Tussauds leende ter gelegenheid van de familiedagen het wassenbeeld van Vincent van Gogh uit.

Een actrice, 'Madame Tussauds', presenteerde hoe ze te werk waren gegaan bij het reconstrueren van zijn gezicht en liet de materialen zien die voor een wassen beeld worden gebruikt. DJ Daniel Zuur, winnaar van het prestigieuze *Vinylized 2012*, maakte bijzondere remixen van Fink, Bon Iver en The Black Keys. VJ's Domi en Läserworst, die beelden uit de online popcultuur verwerken tot vervreemdende en humoristische collages, gebruikten voor hun visuals de voorbeelden, modellen en leermeesters van Van Gogh.

- 4 oktober: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Ryan Lee Crosby / *Tuin van het gesticht* / Daniel Zuur / 3D print your Van Gogh objects / DJ De mechanische Turk / VJ's Domi en Läserworst
- 11 oktober: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Ryan Lee Crosby / DJ Goldfinger / VJ's Domi en Läserworst
- 18 oktober: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Wax Van Gogh / Workshop 3D printen / DJ Dirkson / VJ's Domi en Läserworst
- 25 oktober: Rondleiding *Van Gogh aan het werk* / Wax Van Gogh / *Tuin van het gesticht* / DJ x-0-x / VJ's Domi en Läserworst

November: Licht

Het natuurgetrouw weergeven van uiteenlopende natuurlijke lichtomstandigheden is een van de grootste uitdagingen voor beeldend kunstenaars. Ook Van Gogh worstelde hiermee, al wist hij zonlicht en gaslicht toch op het canvas te vangen. Licht heeft ook invloed op schilderijen en hoe we ze beleven. We nemen kleuren anders waar in verschillende lichtomstandigheden. Zo speelt licht voor zowel de maker als beschouwer van een schilderij een belangrijke rol. Licht was deze maand ook het thema voor de Vrijdagavonden.

De lichtkunstenaar Wijnand van der Horst, bekend van zijn indrukwekkende installaties voor het Amsterdam Light Festival, ontwierp voor het Van Gogh Museum *A Day in the Life of Van Gogh*, een dynamisch lichtkunstwerk met soundscape dat de bezoekers meenam op een reis door de creatieve geest van de kunstenaar gedurende een dag. TERAPY stelde zitzakken ter beschikking, zodat de bezoekers deze experience comfortabel konden beleven.

De uit New York afkomstige gitarist en drummer Chris Brokaw liet horen wat het licht in Van Goghs schilderijen voor hem betekent en hoe licht in zijn songs terugkomt.

Videoartiest Luca Agnani bracht licht en schaduw in enkele van Van Goghs schilderijen op een bijzondere manier tot leven en scoorde met deze *Van Gogh Shadows* daarmee een bescheiden YouTubehit. Hij kwam vertellen hoe hij te werk was gegaan en waarom hij voor deze werken van Van Gogh heeft gekozen.

Tijdens de rondleiding *Spot on Van Gogh* bekeken bezoekers in het donker met een zaklamp bijzondere details van Van Goghs meesterwerken terwijl verhalenvertellers nieuw licht wierpen op zijn kunst.

DJ The No draaide een eigenzinnige mix van modern klassiek, 50's vintage elektronica en 80's new beat. VJ Flirt & VJ VJAAY lieten hun kleurrijke, energieke en vrouwelijke visuals los op Van Goghs schilderijen en zette deze in een heel nieuw licht.

- 1 november: Rondleiding *Spot on Van Gogh / A Day in the Life of Van Gogh / Chris Brokaw / Spot on Van Gogh / Van Gogh Shadows / DJ The No / VJ Flirt & VJ VJAAY*
- 8 november: *Treeless Forest / DJ DaanModern / VJ Flirt & VJ VJAAY*
- 15 november: Rondleiding *Spot on Van Gogh / DJ DaanModern / VJ Flirt & VJ VJAAY*
- 22 november: Rondleiding *Van Gogh aan het werk / Van Gogh Shadows / DJ Dirkson / VJ Flirt & VJ VJAAY*
- 29 november: *A Day in the Life of Van Gogh / DJ x-0-x / VJ Flirt & VJ VJAAY*

December: Toeval

Keuze en toeval liepen door elkaar heen in Van Goghs carrière. Hij experimenteerde met verschillende materialen en technieken maar altijd om zich deze gericht eigen te maken en te groeien als kunstenaar. In deze maand stond tijdens de Vrijdagavonden toeval centraal.

Bij het optreden van CUT_, een elektronische act van het duo Sebastiaan Dutilh en zangeres Belle Doron, speelde toeval een grote rol; improvisatie is hun signatuur. De ter plaatse ontstane elektronische composities vermengden zich met de loops van de zangeres tot een steeds weer uniek geluid.

Het kunstenaarscollectief Furthur Labelz, bestaande uit de balletdansers Matthew Pawlicki-Sinclair en Peter Leung en schrijfster Sterre van Rossem, nodigt steeds andere kunstenaars uit om tot bijzonder interdisciplinair werk te komen. Op de Vrijdagavonden waren ze te zien met een dansvoorstelling van Matthew, een dansinstallatie van Peter en een filminstallatie van Sterre en Adrien Dantou, alle drie rond het thema toeval. Ze keerden terug met een programma waarin Sterre samen met de schrijfsters Eva Meijer en Emanuel de Carvalho een verhaal over toeval vertelde, terwijl kunstenaars Marie van Vollenhoven live meetekende en animeerde.

- 6 december: Rondleiding *Van Gogh aan het werk / CUT_ / Furthur Labelz / Schilderworkshop Van Gogh / DJ Silvester / VJ's Rene en 3DJL*
- 13 december: Rondleiding *Van Gogh aan het werk / CUT_ / DJ Goldfinger / VJ's Rene en 3DJL*
- 20 december: Rondleiding *Van Gogh aan het werk / Furthur Labelz / DJ Goldfinger / VJ's Rene en 3DJL*
- 27 december: Rondleiding *Van Gogh aan het werk / Schilderworkshop / DJ Dirkson / VJ's Rene en 3DJL*

Lezingen

Het Van Gogh Museum organiseerde in 2013 vier Zaterdaglezingen in de Hermitage Amsterdam en na de heropening in mei twaalf Zondaglezingen in het eigen museum. Onderzoekers, (gast)conservatoren en restauratoren gaven een toelichting op een actuele tentoonstelling of recent onderzoek naar de collectie. Ook beantwoordden ze vragen van het publiek.

Zaterdaglezingen in de Hermitage Amsterdam

- 26 januari: Van Gogh op zoek naar 'Vincent' door Leo Jansen, conservator schilderijen, Van Gogh Museum.
- 23 februari: Kijken op z'n Japans. Van Gogh en het 'primitivisme' door Louis van Tilborgh, senior onderzoeker, Van Gogh Museum.
- 30 maart: Hoe word je kunstenaar? Van Gogh op les door Teio Meedendorp, onderzoeker, Van Gogh Museum.
- 20 april: Van Gogh tekenaar door Marije Vellekoop, conservator tekeningen & prenten, Van Gogh Museum.

Zondaglezingen in het Van Gogh Museum

- 5 mei: Zonnebloemen in het kwadraat: Van Goghs kopieën naar eigen werk door Nienke Bakker, conservator, Van Gogh Museum.
- 9 juni: Visiting Fellow in the History of Nineteenth-Century Art, lezing door prof. dr. Michael F. Zimmermann, Katholischen Universität Eichstätt-Ingolstadt, (Engels gesproken).
- 23 juni: Uitwisseling van portretten door Devi Ormond, restaurator, The J. Paul Getty Museum (Engels gesproken).
- 7 juli: De naakte waarheid: de restauratie van twee vrouwenportretten van Toulouse-Lautrec en Russell, door Oda van Maanen, restaurator, Van Gogh Museum.

- 1 september: Kleuren verwelken: gevolgen voor de conditie en behandeling van *De slaapkamer* door Ella Hendriks, restaurator, Van Gogh Museum (Engels gesproken).
- 8 september: De brieven als bron van informatie over Van Goghs atelierpraktijk door Leo Jansen, conservator, Van Gogh Museum.
- 22 september: Mannen met baarden en snorren: hoogtepunten van de vroege synthetische organische kleurstofgeschiedenis door Matthijs de Keijzer, senior onderzoeker, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.
- 29 september: Van Gogh op het spoor: vreemde scheuren, subtiele glansverschillen en merkwaardige verfstreken ontcijferd door Birgit Reissland en Luc Meghens, onderzoekers, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.
- 6 oktober: Vincent van Goghs kopieën uit Saint-Rémy – gelijkenis, berekening en improvisatie? door Kathrin Pilz, restaurator, Van Gogh Museum (Engels gesproken).
- 13 oktober: Hoe word je kunstenaar: Van Gogh op les door Teio Meedendorp, onderzoeker, Van Gogh Museum.
- 10 november: Plan of toeval? Van Gogh's werkmethode door Ella Hendriks, restaurator, Van Gogh Museum.
- 17 november: Draadjes tellen: over de roll layout reconstruction project door Teio Meedendorp, onderzoeker, Van Gogh Museum.
- 1 december 2013: 'En plein air or in the studio? A comparative study of Vincent van Gogh's painting technique, based on two works depicting scenes from Saintes-Maries-de-la-Mer', door Kathrin Pilz, restaurator, Van Gogh Museum (Engels gesproken).

Educatie facts & figures

EDUCATIE	2013		2012	
	<i>Aantal arrangementen</i>	<i>Aantal deelnemers</i>	<i>Aantal arrangementen</i>	<i>Aantal deelnemers</i>
<i>Jeugd scholen</i>				
Primair onderwijs	322	8.940	214	5.529
Voortgezet onderwijs	366	10.748	485	12.864
Primair en voortgezet onderwijs buitenland	603	16.499	695	17.361
Kunstkijkuren	46	2.397	77	3.058
Kunstschooldag	2	48	3	38
Turing Museumpleinbus	466	4.069	49	1.283
Totaal onderwijsboekingen Nederlands	699	19.869	779	21.489
Totaal alle onderwijsboekingen	1.302	36.187	1.474	38.850
<i>Jeugd niet-school</i>				
Kinderworkshops los	69	310	66	734
Kinderworkshops serie	1	3	0	0
Kinderpartijtjes	44	435	98	581
Workshops BSO	17	315	10	168
Totaal niet-school	131	1.063	174	1.483
<i>Scholen online</i>				
Verkoop onderwijspakketten <i>Camille</i>	15	n.v.t.	16	n.v.t.
Verkoop onderwijspakketten <i>Van Gogh in de klas</i>	37	n.v.t.	27	n.v.t.
Verkoop stripboek Nederlands	511	n.v.t.	968	n.v.t.
Verkoop stripboek Engels en Frans	1.467/1.131	n.v.t.	3.110	n.v.t.
Lespakket <i>Van Gogh de musical</i>	6	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoek <i>Camille's kijkdoos</i>	n.v.t.	32.483	n.v.t.	32.483
<i>Familiedagen</i>				
Familieworkshop	doorlopend	700	0	0
Familierondleiding	29	117	0	0
Theatrale rondleiding	7	72	0	0
Koffers	n.v.t.	52	0	0
Speurtocht	n.v.t.	518	0	0

EDUCATIE

	2013		2012	
	<i>Aantal arrangementen</i>	<i>Aantal deelnemers</i>	<i>Aantal arrangementen</i>	<i>Aantal deelnemers</i>
<i>Volwassenen</i>				
Inleidingen (pilotfase)	9	212	0	0
Zondaglezingen	13	242	12	821
Zaterdaglezingen in de Hermitage	9	onbekend	3	303
Museumplusbus	117	1.537	43	1.806
Rondleiding: hoogtepunten Vincent van Gogh, Nederlands	45	810	0	0
Rondleiding: hoogtepunten Vincent van Gogh, Engels	73	1.665	0	0
Rondleiding: hoogtepunten Vincent van Gogh, Duits	59	1.420	0	0
Rondleiding: hoogtepunten Vincent van Gogh, Frans	28	463	0	0
Instaprondleiding <i>Van Gogh aan het werk</i>	126	977	32	569
Instaprondleidingen Hermitage	8	onbekend	0	0
Instaprondleidingen <i>Impressionisme & Vincent</i> (Hermitage)	26	onbekend	28	198
Instaprondleidingen <i>Dreams of Nature</i>	n.v.t.	n.v.t.	68	1.108
Instaprondleidingen <i>Schoonheid in veelvoud</i>	n.v.t.	n.v.t.	122	1.074
Workshops los	7	79	0	0
Workshops serie	1	8	0	0
<i>Volwassenen vrijdagavond</i>				
Instaprondleidingen	138	1.502	130	1.813
Workshops		674+ inloop	15+inloop	601
Vrijdagavond totaalbezoek		19.355		41.018
<i>Museumnacht</i>				
Aantal	n.v.t.	6.700	n.v.t.	6.833
Terugkompercentage (t/m 31/12/2013)	n.v.t.	280	n.v.t.	(Hermitage) 927
<i>Multimedia volwassenen</i>				
Audiotour (Hermitage, januari-april)	33.696	Pick-up rate: 8,6%	29.539	
Multimediatour (<i>Van Gogh aan het werk</i> , mei-december)	181.934	Pick-up rate: 16,7%	199.606	
iPhone-app <i>Yours, Vincent</i>	8.486	n.v.t.	8.925	
MMT app <i>Van Gogh at Work</i>	57	n.v.t.	0	
Touch <i>Van Gogh</i> app	8.723	n.v.t.	0	
<i>Dreams of Nature</i> iPads / QR-tags	n.v.t.	0	n.v.t.	28.509
<i>DMC</i>				
Cultuurmenu (onderwijs)	56	1.332	76	1.840
Volwassenen rondleidingen	28	onbekend	34	802
Workshops	1	onbekend	3	41
Museumnacht	1	648	0	n.v.t.
Lezingen	2	onbekend	7	125

Toelichting verschillen t.o.v. 2012

- Onderwijsquotum OC&W is 41.000. 2013 is lager door de sluiting, quota in de Hermitage en onvoldoende interne capaciteit om aan vraag naar workshops te kunnen voldoen.
- Workshops jeugd: aantal is lager door sluiting, quota in Hermitage en verminderde Marcom door opstartproblemen Recreatex.
- Lage afzet lespakket Schoolmusical: lancering na beslismoment musical op scholen.
- Familiedagen: aantal deelnemers rondleiding is hoger. Dit is het aantal officieel ingeschreven deelnemers.
- Aantal deelnemers workshop: inlooptelier, aantallen inschatting obv materiaalverbruik.
- Zondaglezingen: Hermitage Amsterdam heeft aantal deelnemers niet bijgehouden. Lage opkomst zondaglezingen mogelijk door hoger aantal andere lezingen via Marcom.
- Instaprondeleiding: 2012 vaste collectie = 2013 *Van Gogh aan het werk*.
- Een aantal cijfers mbt zondaglezingen en instaprondeleidingen zijn helaas vanwege ICT crashverloren gegaan en dus onbekend.
- Museumplusbus: lager bezoekersaantal doordat de quota nu verdeeld zijn over 12 (i.p.v. 7) musea.
- Workshops en rondleidingen: nieuw aanbod, aantal beïnvloed doordat Recreatex nog niet werkte en intensieve Marcom daardoor risico zou zijn.
- Vrijdagavonden: startten weer vanaf 1 mei conform nieuw Masterplan Vrijdagavonden.
- Vrijdagavonden: nieuwe brandveiligheidsregels en sluiting vleugel beïnvloedden mogelijkheden.
- MMT app *Van Gogh aan het werk*: vanaf oktober in de appstores, zonder Marketingcommunicatie Touch van Gogh app vanaf oktober in de appstores.